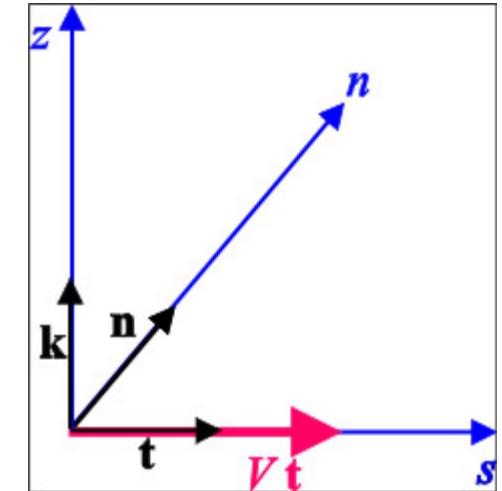

Prirodni koordinatni sustav

Vježbe iz Dinamičke meteorologije II

Prirodni koordinatni sustav

- koordinatne osi (s , n , z) i jedinični vektori (t , n , k)
- s -os u smjeru brzine $\vec{v} = V\vec{t}$, gdje je $V \geq 0$ modul vektora brzine
- gibanje po zakriviljenim strujnicima → s -os i n -os tada zakriviljene, ali međusobno okomite
- strujnica → krivulja čija je tangenta paralelna s trenutnom brzinom fluida u toj točki
- radius zakriviljenosti strujnice na sjevernoj hemisferi:
 - $R > 0$ ciklonalan
 - $R < 0$ anticiklonalan
- Horizontalna jednadžba gibanja u PKS:
$$\frac{dV}{dt}\vec{t} + \frac{V^2}{R}\vec{n} = -fV\vec{n} - \frac{1}{\rho}\nabla_h p$$
- s -komponenta $\frac{dV}{dt} = -\frac{1}{\rho}\frac{\partial p}{\partial s}$
- n -komponenta $\frac{V^2}{R} + fV = -\frac{1}{\rho}\frac{\partial p}{\partial n}$

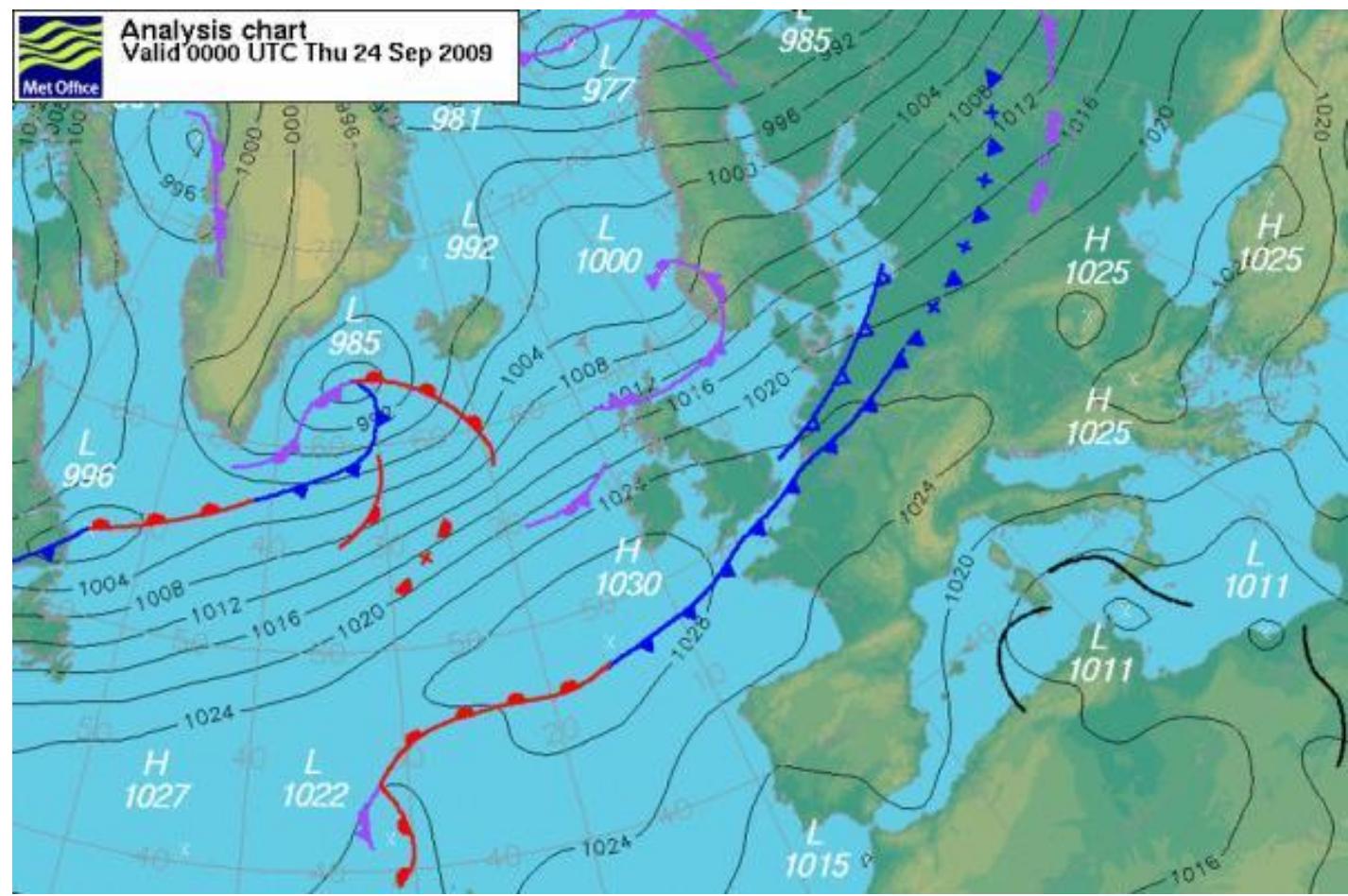
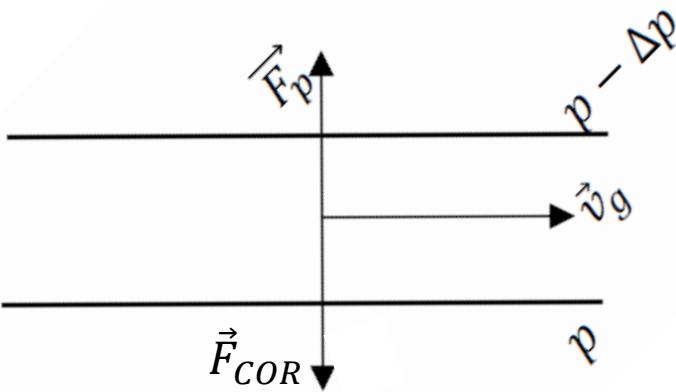

Ravnotežna (stacionarna) gibanja u PKS

$$\text{Stacionarnost} \rightarrow \frac{dV}{dt} = 0$$

geostrofičko strujanje → rezultat ravnoteže između Coriolisove sile i horizontalne komponente sile gradijenta tlaka

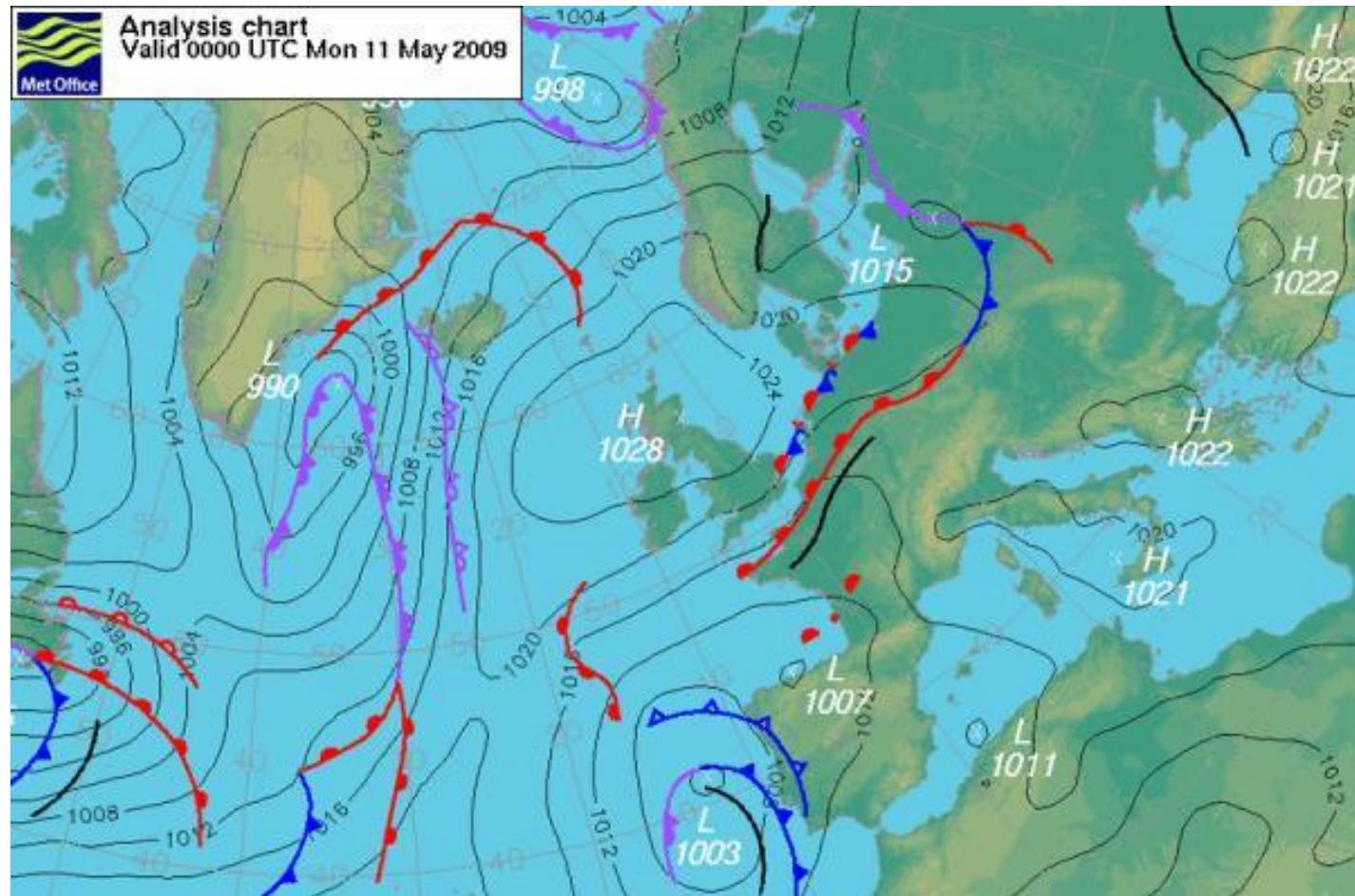
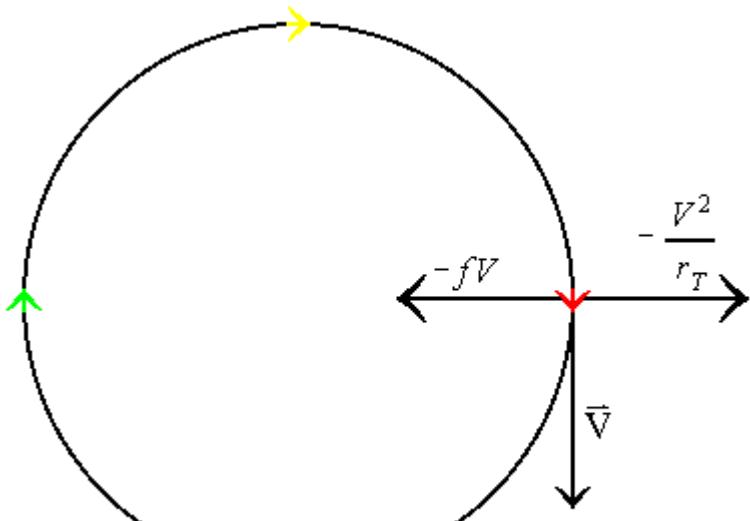
- pravocrtno gibanje $R \rightarrow \pm\infty, \frac{V^2}{R} \rightarrow 0$
- $\vec{v} = \vec{v}_g, v_g = -\frac{1}{\rho f} \frac{\partial p}{\partial n}$

inercijalno strujanje → nema sile gradijenta tlaka tj. $\nabla_h p = 0$

- ravnoteža između Coriolisove i centrifugalne sile
- nije česti oblik strujanja u atmosferi jer je sila gradijenta tlaka glavni pokretač većine gibanja

$$V = -Rf; \quad R < 0$$

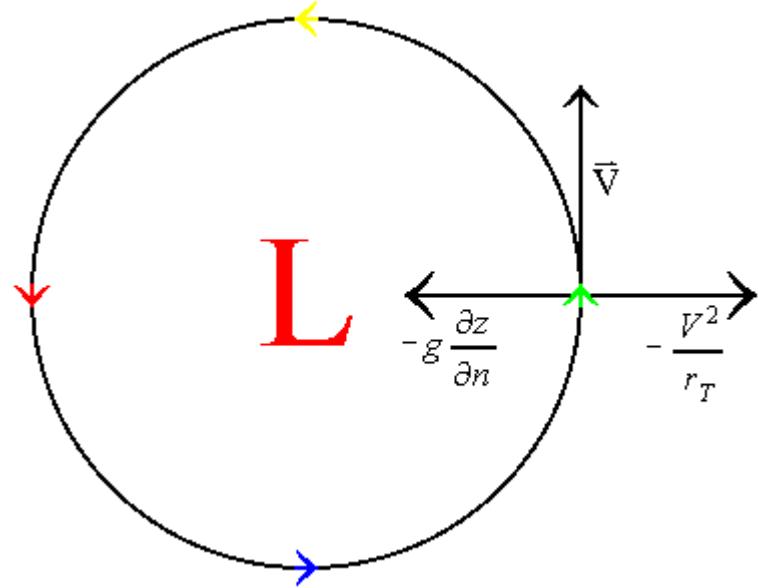

ciklostrofičko strujanje → rezultat ravnoteže centrifugalne sile i sile gradijenta tlaka

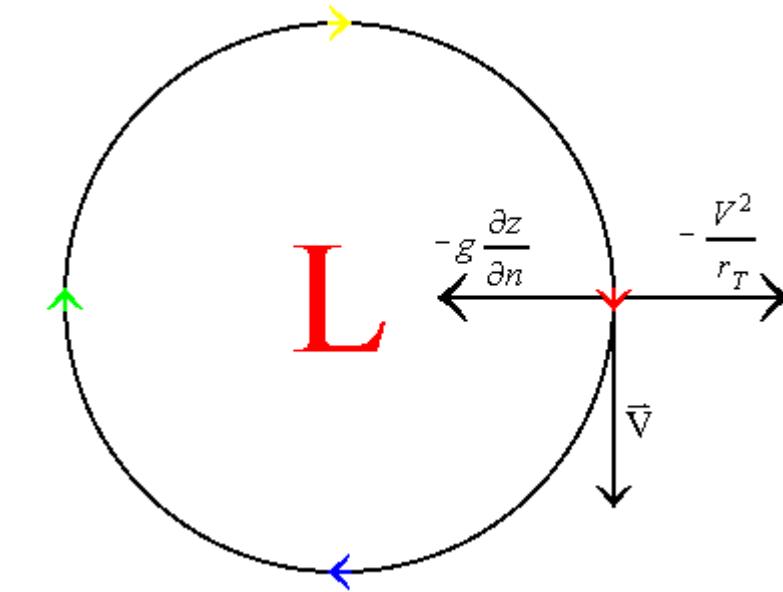
- u atmosferi se javlja kad je Coriolisova sila puno manja od sile gradijenta tlaka i centrifugalne sile, što je ispunjeno za jako zakrivljene strujnice te strujanje malih razmjera
- ciklostrofičkim strujanjem može se aproksimirati horizontalno strujanje u tornadu

$$V = \sqrt{-\frac{R}{\rho} \frac{\partial p}{\partial n}}$$

$$R > 0; \frac{\partial p}{\partial n} < 0$$

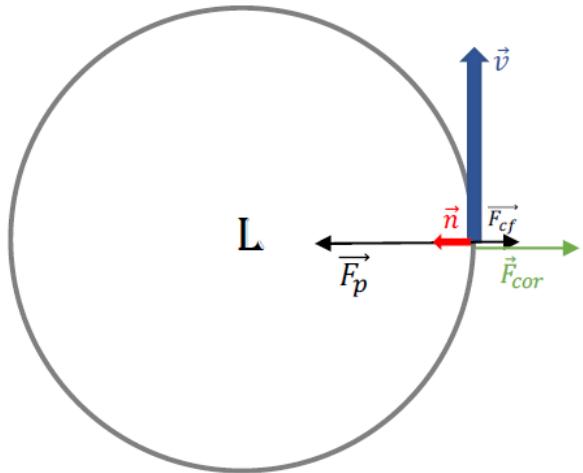

$$R < 0; \frac{\partial p}{\partial n} > 0$$

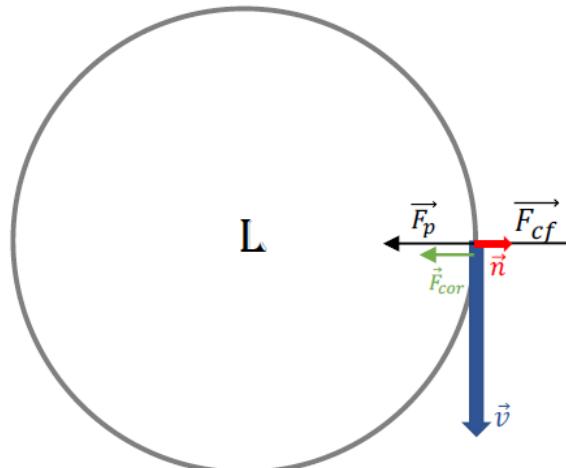

gradijentsko strujanje → ravnoteža Coriolisa, sile gradijenta tlaka i centrifugalne sile

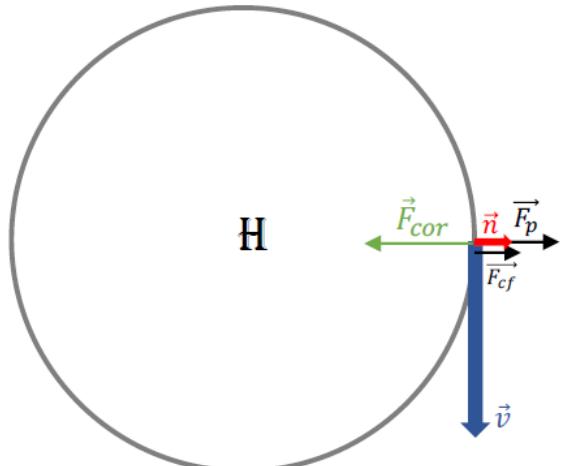
(a) regularno niski: $R > 0, +\sqrt{()}, \partial p / \partial n < 0$

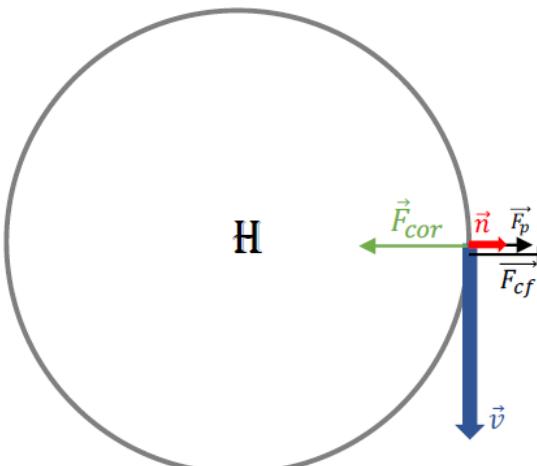
(b) anomalno niski (antibaričko strujanje): $R < 0, +\sqrt{()}, \partial p / \partial n > 0$

(c) regularno visoki: $R < 0, -\sqrt{()}, \partial p / \partial n < 0$

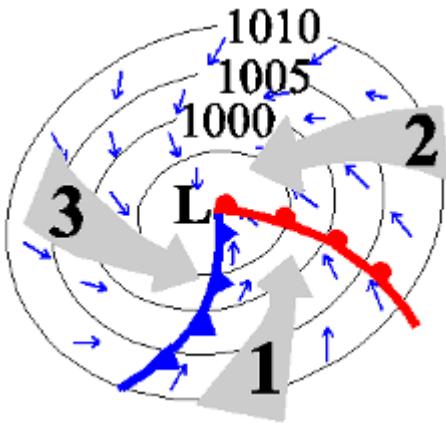

(d) anomalno visoki: $R < 0, +\sqrt{()}, \partial p / \partial n < 0$

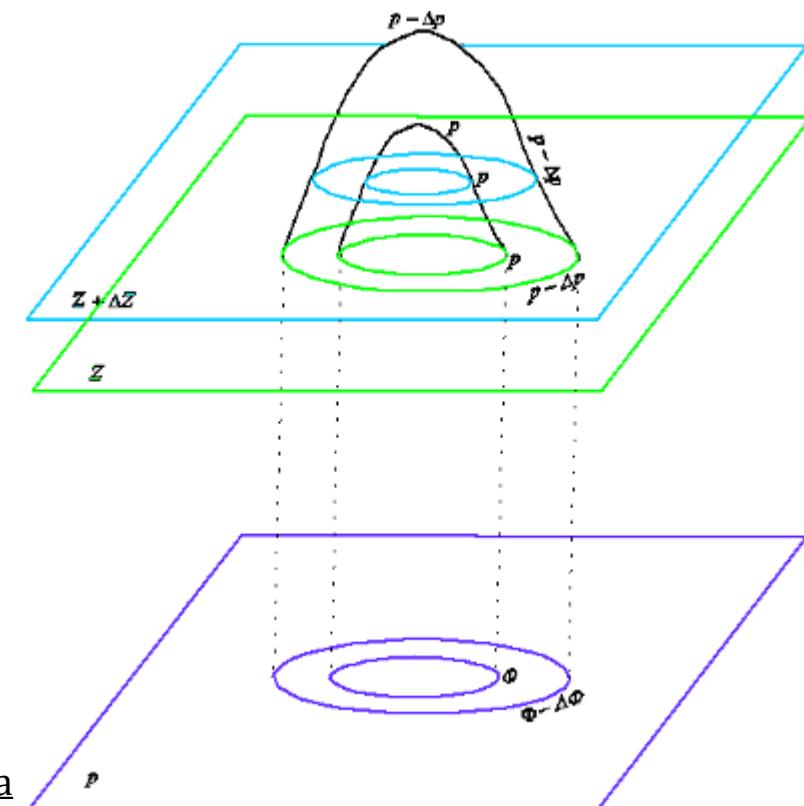
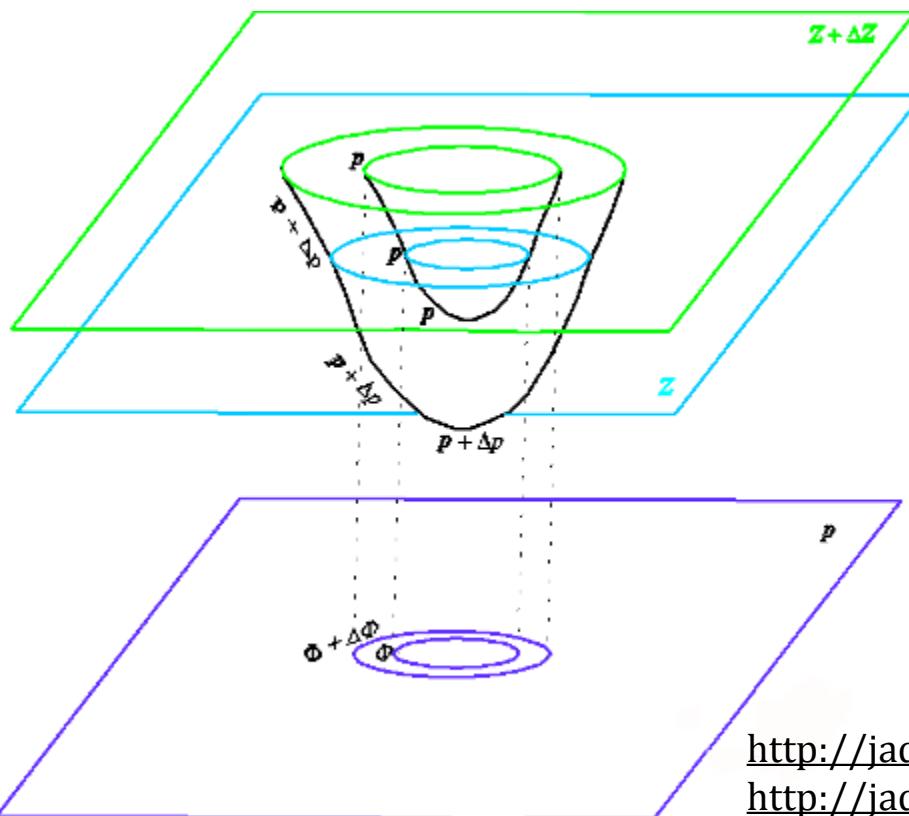
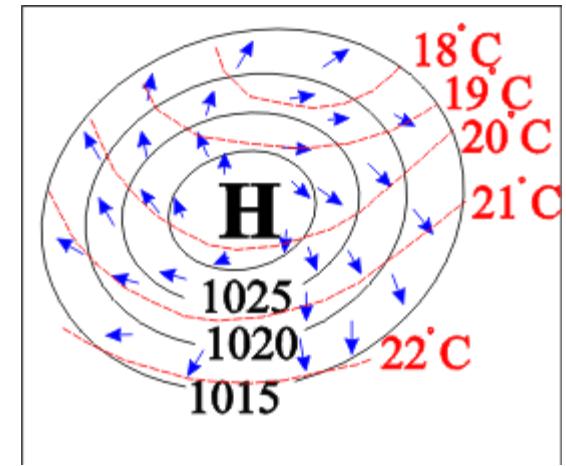
$$V = -\frac{fR}{2} \pm \sqrt{\frac{f^2 R^2}{4} - \frac{R \partial p}{\rho \partial n}}$$

ciklona

- Izobara
- Vektor horizontalnog vjetra
- Topla fronta
- ▲ Hladna fronta

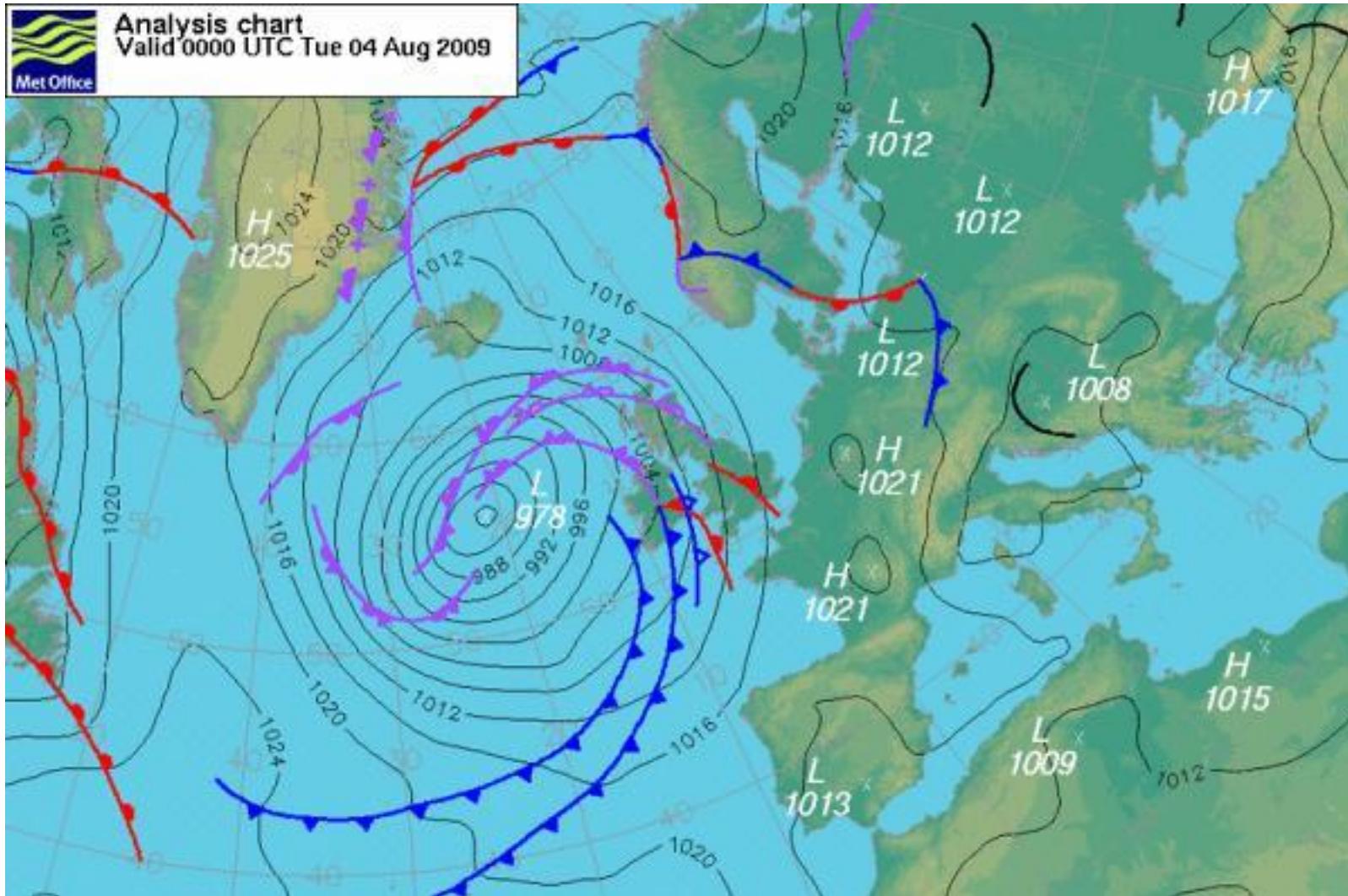
anticiklona

http://jadran.gfz.hr/pojmovnik_c.html#ciklona

http://jadran.gfz.hr/pojmovnik_a.html#anticiklona

Primjer

Dodatni materijali

https://meteo.hr/prognoze.php?section=prognoze_model¶m=web_fronte_sutra12

<https://www.metoffice.gov.uk/weather/maps-and-charts/surface-pressure>

<https://www.metoffice.gov.uk/weather/learn-about/weather/how-weather-works/synoptic-weather-chart>

<https://www.meted.ucar.edu/intromet/charting/index.htm> → za MetED je potrebna registracija e-mailom, ali je korištenje lekcija i materijala besplatno

Primjeri i zadatci

1. Stvarni vjetar je zakrenut za $\alpha = 30^\circ$ udesno od geostrofičkog vjetra. Koliko je ubrzanje vjetra ako je iznos geostrofičkog vjetra 20 m s^{-1} , a $f = 10^{-4} \text{ s}^{-1}$.
2. Nađite vezu između gradijentskog i geostrofičkog vjetra u istoj točki.
3. Odredite Rossbyjev broj za zreli tornado ako je $f = 10^{-4} \text{ s}^{-1}$, a tangencijalna brzina na udaljenosti 300 m od centra vrtloga 30 m s^{-1} . Kakav je to tip gibanja?
4. Na $R = 50 \text{ km}$ od centra ciklone izmјeren je radijalni gradijent tlaka od 5 hPa/100 km . Ciklona se nalazi na 20° N . Odredite gradijentski i geostrofički vjetar. Kakav se rezultat dobije u slučaju ciklostrofičke ravnoteže? $\Omega = 7.29 \cdot 10^{-5} \text{ s}^{-1}$, $\rho = 1.25 \text{ kg m}^{-3}$.
5. Pod pretpostavkom da tornado rotira stalnom kutnom brzinom ω , pokažite da je tlak u centru tornada $p_c = p_0 \exp(-\omega^2 R_0^2 / 2R_d \bar{T})$ gdje je p_0 prizemni tlak na udaljenosti R_0 od centra, \bar{T} srednja temperatura izračunata od centra do R_0 . Trenje zanemarite. Nađite tlak u centru tornada ako je zadano:
- (a) $\bar{T} = 287 \text{ K}$, $R_0 = 100 \text{ m}$, $v(R_0) = 100 \text{ m s}^{-1}$, $p(R_0) = p_0 = 1000 \text{ hPa}$
- (b) $\bar{T} = 290 \text{ K}$, $R_0 = 200 \text{ m}$, $v(R_0) = 80 \text{ m s}^{-1}$, $p(R_0) = p_0 = 1000 \text{ hPa}$

6. Odredite maksimalni mogući vjetar u anticikloni na 55° N na udaljenosti 500 km od središta anticiklone. Odredite pripadnu maksimalnu udaljenost između izohipsa na izobarnoj karti ako je skala karte $1: 2 \cdot 10^7$. Izohipse se crtaju svakih 40 m visinske razlike.

7. Izračunajte brzinu geostrofičkog vjetra ako je gradijent tlaka $1 \text{ kPa}/1000 \text{ km}$ te usporedite sa svim mogućim gradijentskim brzinama vjetra, ako je zadan radijus zakrivljenosti iznosa $R = \pm 500 \text{ km}$, $\rho = 1.0 \text{ kg m}^{-3}$, $f = 10^{-4} \text{ s}^{-1}$.

8. Kolika je brzina geostrofičkog vjetra ako razmak susjednih izobara na karti mjerila $1: 10^7$ iznosi $\Delta n = 3 \text{ cm}$, $\varphi = 60^\circ \text{ N}$, $\rho = 1.27 \text{ kg m}^{-3}$. Izobare se crtaju svakih 5 hPa.

9. Izračunajte brzinu geostrofičkog vjetra na plohi 500 hPa ako razmak između susjednih izohipsi na karti absolutne topografije 500 hPa iznosi 3.5 cm, $\varphi = 60^\circ \text{ S}$, a razmjer karte $1: 2 \cdot 10^7$. Izohipse se crtaju svakih $\delta Z = 40 \text{ gpm}$.

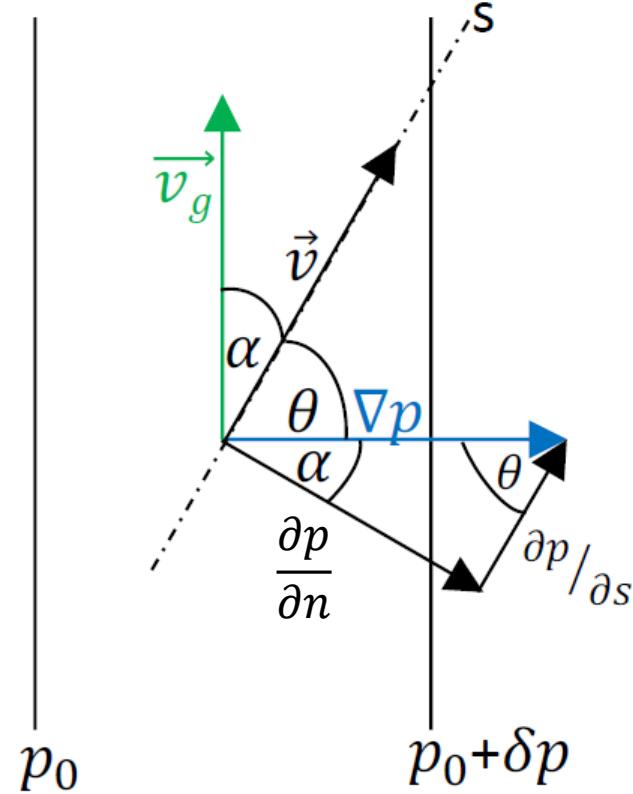
10. Gradijentski vjetar u (a) cikloni i (b) anticikloni na kružnoj izobari radiusa $R = 400 \text{ km}$ i $\varphi = 60^\circ \text{ N}$ iznosi 15 m s^{-1} . Kolika je brzina geostrofičkog vjetra pri istim uvjetima?

11. U nekoj točki na $\varphi = 55^\circ \text{ N}$ puše geostrofički vjetar sa sjeverozapada brzinom 10 m s^{-1} . Kolika je horizontalna komponenta gradijenta tlaka u toj točki i u kojem je smjeru, ako je gustoća zraka na toj visini $\rho = 1.1 \text{ kg m}^{-3}$?

Rješenja

1. Stvarni vjetar je zakrenut za $\alpha = 30^\circ$ udesno od geostrofičkog vjetra. Koliko je ubrzanje vjetra ako je iznos geostrofičkog vjetra 20 m s^{-1} , a $f = 10^{-4} \text{ s}^{-1}$.

Rješenje:

$$\frac{dV}{dt} = -\frac{1}{\rho} \frac{\partial p}{\partial s}$$

s komponenta jednadžbe gibanja

$$\frac{\partial p}{\partial s} = |\nabla p| \cos \theta = |\nabla p| \sin \alpha$$

$$v_g = -\frac{1}{\rho f} \frac{\partial p}{\partial n} \quad \text{geostrofički vjetar}$$

$$|\vec{v}_g| = \frac{1}{\rho f} |\nabla p| \cos \alpha \rightarrow |\nabla p| = \frac{\rho f}{\cos \alpha} |\vec{v}_g|$$

$$\frac{\partial p}{\partial s} = |\nabla p| \sin \alpha = \rho f \frac{\sin \alpha}{\cos \alpha} |\vec{v}_g| = \rho f |\vec{v}_g| \tan \alpha$$

$$|\frac{dV}{dt}| = \left| -\frac{1}{\rho} \frac{\partial p}{\partial s} \right| = \frac{1}{\rho} \rho f |\vec{v}_g| \tan \alpha$$

$$\boxed{|\frac{dV}{dt}| = f |\vec{v}_g| \tan \alpha = 1.15 \cdot 10^{-3} \text{ m s}^{-2}}$$

2. Nađite vezu između gradijentskog i geostrofičkog vjetra u istoj točki.

Rješenje: gradijentsko strujanje → ravnoteža Coriolisa, sile gradijenta tlaka i centrifugalne sile

$$\frac{V^2}{R} + fV = -\frac{1}{\rho} \frac{\partial p}{\partial n} \quad \text{n komponenta jednadžbe gibanja}$$

$$fv_g = -\frac{1}{\rho} \frac{\partial p}{\partial n} \quad \text{geostrofički vjetar} \rightarrow \vec{v}_g = -\frac{1}{\rho f} \frac{\partial p}{\partial n}$$

$$v_g = \frac{V^2}{fR} + V$$

3. Odredite Rossbyjev broj za zreli tornado ako je $f = 10^{-4} \text{ s}^{-1}$, a tangencijalna brzina na udaljenosti 300 m od centra vrtloga 30 m s^{-1} . Kakav je to tip gibanja?

Rješenje:

$$\underbrace{\frac{dV}{dt} \vec{s}}_{\text{akceleracija}} + \underbrace{\frac{V^2}{R} \vec{n}}_{\text{Fcor}} = \underbrace{-fV \vec{n}}_{\text{grad p}} - \underbrace{\frac{1}{\rho} \nabla_h p}_{\text{horizontalna jednadžba gibanja u PKS}}$$

$$\frac{V^2}{R} + fV = -\frac{1}{\rho} \frac{\partial p}{\partial n} \quad \text{n komponenta jednadžbe gibanja}$$

Rossbyjev broj definiran kao omjer magnitude horizontalne akceleracije i horizontalne komponente akceleracije zbog Coriolisove sile. Za mali Rossbyjev broj strujanje je dobro aproksimirano geostrofičkom ravnotežom.

$$Ro = \frac{V}{fR} = \frac{30 \text{ m s}^{-1}}{10^{-4} \text{ s}^{-1} 300 \text{ m}} = 10^3$$

Strujanje je ciklostrofičko.

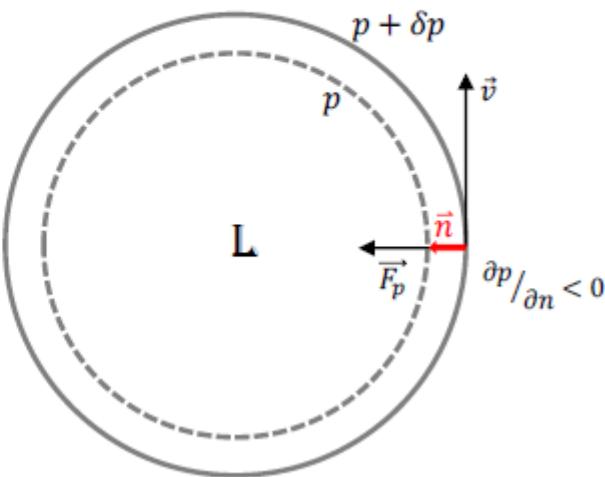
4. Na $R = 50$ km od centra ciklone izmjeren je radijalni gradijent tlaka od $5 \text{ hPa}/100 \text{ km}$. Ciklona se nalazi na 20° N . Odredite gradijentski i geostrofički vjetar. Kakav se rezultat dobije u slučaju ciklostrofičke ravnoteže? $\Omega = 7.29 \cdot 10^{-5} \text{ s}^{-1}$, $\rho = 1.25 \text{ kg m}^{-3}$.

Rješenje:

$$R = 50 \text{ km}$$

$$\partial p / \partial n = -5 \text{ hPa}/100 \text{ km}$$

$$\phi = 20^\circ \text{ N}$$

- Gradijentski vjetar: $V = -\frac{fR}{2} + \sqrt{\frac{f^2 R^2}{4} - \frac{R \partial p}{\rho \partial n}} = 12.9 \text{ m s}^{-1}$

- Geostrofički vjetar: $v_g = V(1 + \frac{V}{fR}) = 79.6 \text{ m s}^{-1}$ **Prevelika brzina!**

- Ciklostrofičko strujanje: $V = \sqrt{-\frac{R \partial p}{\rho \partial n}} = 14.2 \text{ m s}^{-1}$

Rossby-jev broj: $Ro = \frac{V}{fR} = 5 \rightarrow$ Za $R_0 = 5$ ne vrijedi ciklostrofička ravnoteža.

Gradijentski vjetar: $V = -\frac{fR}{2} \pm \sqrt{\frac{f^2 R^2}{4} - \frac{R \partial p}{\rho \partial n}}$
za ciklonu: $R > 0, \frac{\partial p}{\partial n} < 0, +\sqrt{}$

Geostrofički vjetar: $v_g = -\frac{1}{\rho f} \frac{\partial p}{\partial n}$

Veza gradijentskog i geostrofičkog vjetra

$$v_g = \frac{V^2}{fR} + V$$

n komponenta jednadžbe gibanja:

$$\frac{V^2}{R} + fV = -\frac{1}{\rho} \frac{\partial p}{\partial n} = fv_g$$

5. Pod pretpostavkom da tornado rotira stalnom kutnom brzinom ω , pokažite da je tlak u centru tornada $p_c = p_0 \exp\left(-\frac{\omega^2 R_0^2}{2R_d \bar{T}}\right)$ gdje je p_0 prizemni tlak na udaljenosti R_0 od centra, \bar{T} srednja temperatura izračunata od centra do r_0 . Trenje zanemarite. Nađite tlak u centru tornada ako je zadano:

- (a) $\bar{T} = 287 \text{ K}, R_0 = 100 \text{ m}, v(R_0) = 100 \text{ m s}^{-1}, p(R_0) = p_0 = 1000 \text{ hPa}$
 (b) $\bar{T} = 290 \text{ K}, R_0 = 200 \text{ m}, v(R_0) = 80 \text{ m s}^{-1}, p(R_0) = p_0 = 1000 \text{ hPa}$

Rješenje:

Za tornado vrijedi ciklostrofičko gibanje, tj. $F_{cor} \ll F_{cf}, F_p$

$$\frac{V^2}{R} + fV = -\frac{1}{\rho} \frac{\partial p}{\partial n} \quad \text{n komponenta jednadžbe gibanja}$$

$$\frac{V^2}{R} = -\frac{1}{\rho} \frac{\partial p}{\partial n}$$

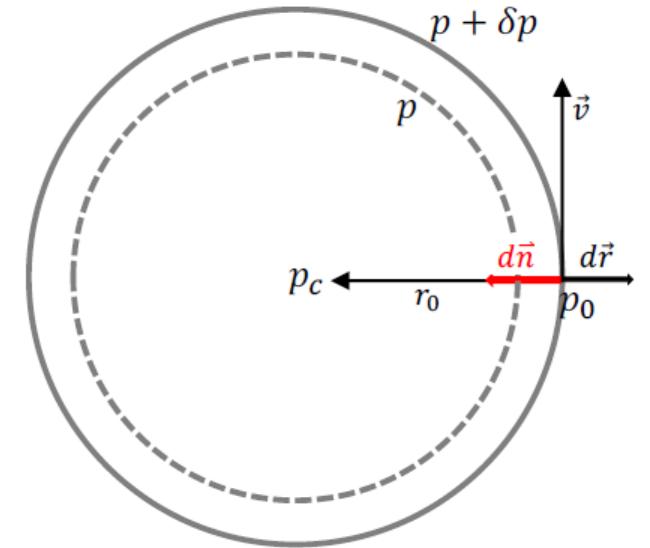
$$dn = -dR \rightarrow \frac{V^2}{R} = \frac{1}{\rho} \frac{\partial p}{\partial R}$$

$$p = \rho R_d T \rightarrow dp = \frac{V^2}{R} dR, \quad V = \omega R, \quad T = \bar{T}$$

$$\frac{dp}{p} = \frac{\omega^2 R^2}{R_d \bar{T}} \frac{dR}{R} \rightarrow \frac{dp}{p} = \frac{\omega^2}{R_d \bar{T}} R dR \Big/ \int_0^{R_0} \int_{p_c}^{p_0}$$

$$\ln \frac{p_0}{p_c} = \frac{\omega^2}{R_d \bar{T}} \cdot \frac{R_0^2}{2}$$

$$p_c = p_0 \exp\left(-\frac{\omega^2 R_0^2}{2R_d \bar{T}}\right)$$

(a) $p_c = 941.1 \text{ hPa}$

(b) $p_c = 962.3 \text{ hPa}$

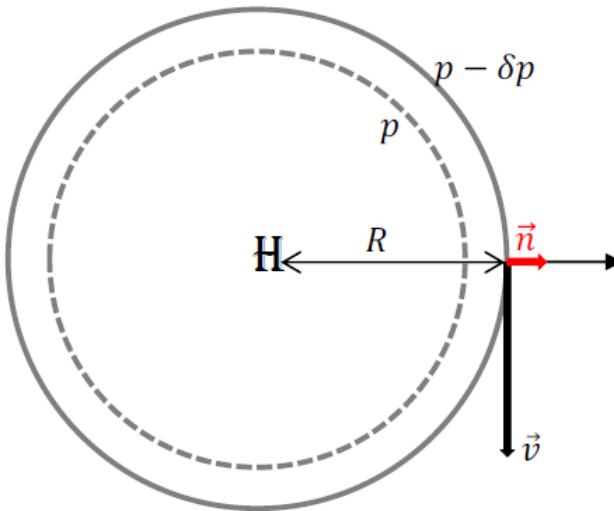
6. Odredite maksimalni mogući vjetar u anticikloni na 55°N na udaljenosti 500 km od središta anticiklone. Odredite pripadnu maksimalnu udaljenost između izohipsa na izobarnoj karti ako je skala karte $1: 2 \cdot 10^7$. Izohipse se crtaju svakih 40 m visinske razlike.

Rješenje:

$$R = -500 \text{ km}$$

$$\phi = 55^\circ \text{N}$$

$$\delta z = 40 \text{ m}$$

$$\frac{V^2}{R} + fV = -\frac{1}{\rho} \frac{\partial p}{\partial n} \quad \text{n komponenta jednadžbe gibanja}$$

$$V = -\frac{fR}{2} \pm \sqrt{\frac{f^2 R^2}{4} - \frac{R}{\rho} \frac{\partial p}{\partial n}} \quad \text{gradijentski vjetar}$$

- anticiklona: $R < 0, \frac{\partial p}{\partial n} < 0, -\sqrt{\frac{f^2 R^2}{4} - \frac{R}{\rho} \frac{\partial p}{\partial n}}$
 - Brzina maksimalna za $\sqrt{\frac{f^2 R^2}{4} - \frac{R}{\rho} \frac{\partial p}{\partial n}} = 0$
 $V_{max} = -\frac{fR}{2} = 29.9 \text{ m s}^{-1}$
 - Udaljenost izohipsa Δn : $\frac{f^2 R^2}{4} = \frac{R}{\rho} \frac{\partial p}{\partial n}$
 $\frac{f^2 R^2}{4} = \frac{R}{\rho} \frac{\partial p}{\partial z} \frac{\partial z}{\partial n}$
 $\frac{f^2 R^2}{4} = \frac{R}{\rho} (-\rho g) \frac{\partial z}{\partial n} \Rightarrow \frac{\partial z}{\partial n} = -\frac{f^2 R}{4g}$
 $\delta n = -\frac{4g\delta z}{f^2 R} = 2.2 \cdot 10^5 \text{ m (u prirodi)}$
- Udaljenost izohipsi na karti: $\Delta n = \frac{\delta n}{2 \cdot 10^7} = 1.1 \text{ cm}$

7. Izračunajte brzinu geostrofičkog vjetra ako je gradijent tlaka $1 \text{ kPa}/1000 \text{ km}$ te usporedite sa svim mogućim gradijentskim brzinama vjetra ako je radijus zakrivljenosti $R = \pm 500 \text{ km}$, $\rho = 1.0 \text{ kg m}^{-3}$, $f = 10^{-4} \text{ s}^{-1}$.

n komponenta jednadžbe gibanja

$$\frac{V^2}{R} + fV = -\frac{1}{\rho} \frac{\partial p}{\partial n}$$

geostrofički vjetar

$$v_g = -\frac{1}{\rho f} \frac{\partial p}{\partial n}$$

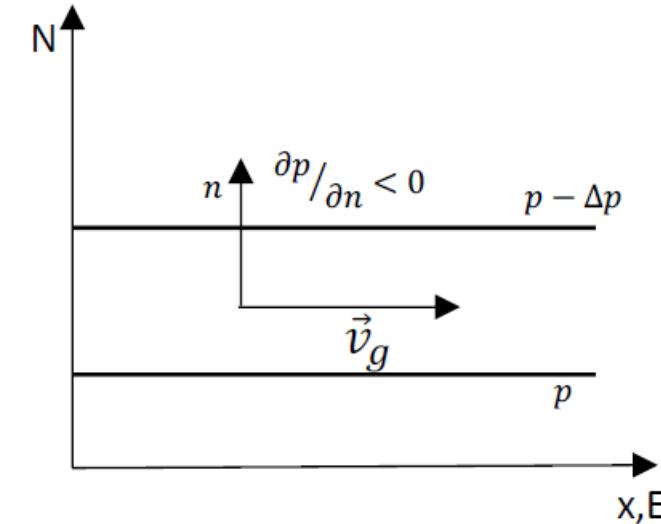
$$v_g = -\frac{1}{1.0 \text{ kg m}^{-3} 10^{-4} \text{ s}^{-1}} \left(\frac{-10^3 \text{ Pa}}{10^6 \text{ m}} \right)$$

$$v_g = 10 \text{ m s}^{-1}$$

$$|R| = 5 \cdot 10^5 \text{ m}, \quad \left| \frac{\partial p}{\partial n} \right| = 10^{-3} \text{ Pa m}^{-1}$$

Gradijentski vjetar:

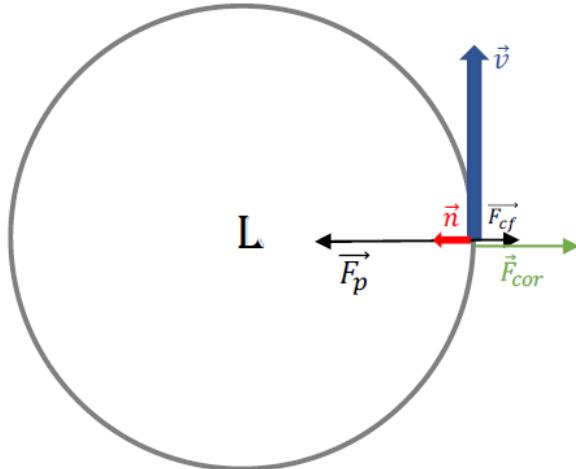
$$V = -\frac{fR}{2} \pm \sqrt{\frac{f^2 R^2}{4} - \frac{R}{\rho} \frac{\partial p}{\partial n}}$$

$$\text{Gradijentski vjetar: } V = -\frac{fR}{2} \pm \sqrt{\frac{f^2 R^2}{4} - \frac{R}{\rho} \frac{\partial p}{\partial n}}$$

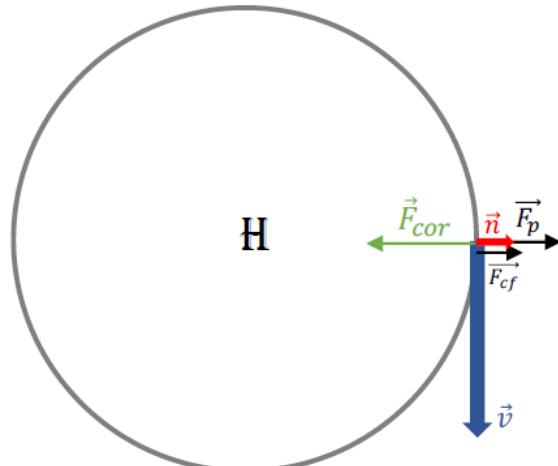
(a) regularno niski: $R > 0, +\sqrt{()}, \partial p/\partial n < 0$

ciklona

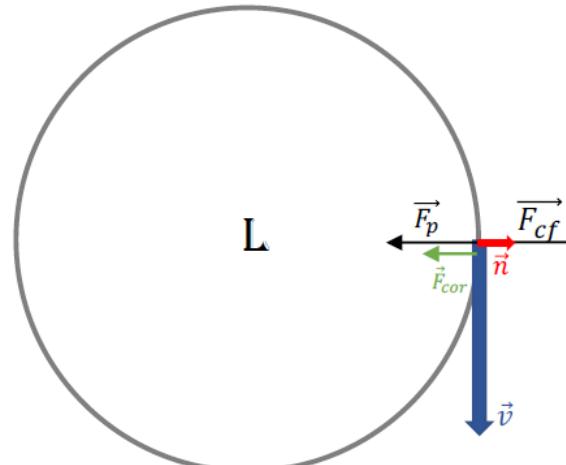
$$V = 8.5 \text{ m s}^{-1}$$

(c) regularno visoki: $R < 0, -\sqrt{()}, \partial p/\partial n < 0$
anticiklona

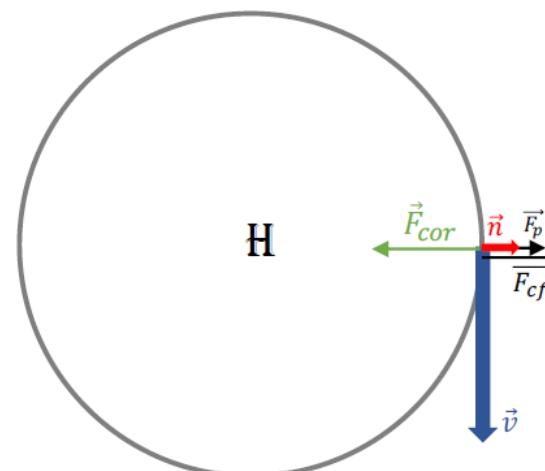
$$V = 13.8 \text{ m s}^{-1}$$

(b) anomalno niski (antibaričko strujanje): $R < 0, +\sqrt{()}, \partial p/\partial n > 0$

$$V = 58.5 \text{ m s}^{-1}$$

(d) anomalno visoki: $R < 0, +\sqrt{()}, \partial p/\partial n < 0$
Velike brzine, nije realno.

$$V = 36.2 \text{ m s}^{-1}$$

8. Kolika je brzina geostrofičkog vjetra ako razmak susjednih izobara na karti mjerila $1: 10^7$ iznosi $\Delta n = 3 \text{ cm}$, $\varphi = 60^\circ \text{ N}$, $\rho = 1.27 \text{ kg m}^{-3}$. Izobare se crtaju svakih 5 hPa.

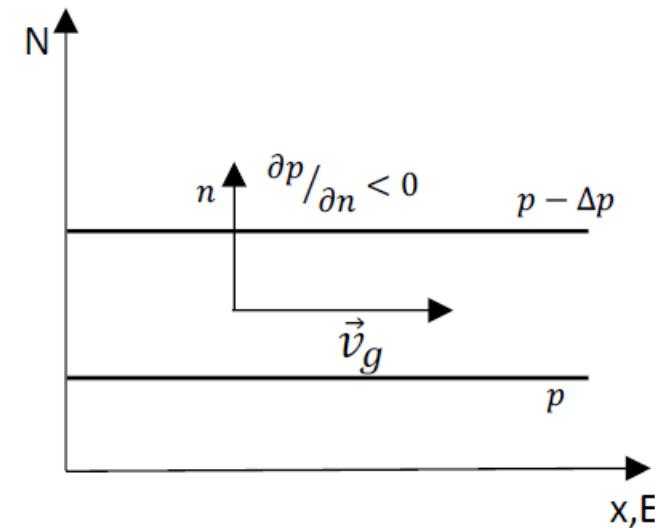
Rješenje:

$$\text{geostrofički vjetar} \quad v_g = -\frac{1}{\rho f} \frac{\partial p}{\partial n}$$

$$\frac{\Delta p}{\Delta n} = \left(-\frac{5 \text{ hPa}}{3 \text{ cm}} \right)_{\text{karta}}$$

$$\frac{\Delta p}{\Delta n} = \left(-\frac{5 \text{ hPa}}{3 \cdot 10^5 \text{ m}} \right)_{\text{u prirodi}}$$

$$v_g = 10.4 \text{ m s}^{-1}$$

9. Izračunajte brzinu geostrofičkog vjetra na plohi 500 hPa ako razmak između susjednih izohipsi na karti absolutne topografije 500 hPa iznosi 3.5 cm, $\varphi = 60^\circ \text{ S}$, a razmjer karte $1: 2 \cdot 10^7$. Izohipse se crtaju svakih $\delta Z = 40 \text{ gpm}$.

Rješenje:

Geostrofički vjetar u (x,y,p) KS:

$$\vec{v}_g = \frac{g}{f} \vec{k} \times \nabla_p Z = \frac{1}{f} \vec{k} \times \nabla_p \Phi$$

Coriolisov parametar:

$$f = 2\Omega \sin \varphi = 2 \cdot 7.29 \cdot 10^{-5} \cdot \sin(-60^\circ) = -1.263 \cdot 10^{-4} \text{ s}^{-1}$$

Iznos geostrofičkog vjetra:

$$|\vec{v}_g| = \left| -\frac{1}{1.263 \cdot 10^{-4} \text{ s}^{-1}} \cdot \frac{40 \cdot 9.8 \text{ J kg}^{-1}}{3.5 \cdot 10^{-2} \text{ m}} \cdot \frac{1}{2 \cdot 10^7} \right| = 4.4 \text{ m/s}$$

10. Gradijentski vjetar u (a) cikloni i (b) anticikloni na kružnoj izobari radijusa $R = \pm 400$ km i $\varphi = 60^\circ$ N iznosi 15 m s^{-1} . Kolika je brzina geostrofičkog vjetra pri istim uvjetima?

Rješenje:

geostrofički vjetar $v_g = -\frac{1}{\rho f} \frac{\partial p}{\partial n}$

n komponenta jednadžbe gibanja $\frac{V^2}{R} + fV = -\frac{1}{\rho} \frac{\partial p}{\partial n}$

$$\frac{V^2}{R} + fV = fv_g \implies v_g = \frac{V^2}{Rf} + V$$

(a) $R > 0, v_g = 19.45 \text{ m s}^{-1}$

(b) $R < 0, v_g = 10.55 \text{ m s}^{-1}$

11. U nekoj točki na $\varphi = 55^\circ \text{ N}$ puše geostrofički vjetar sa sjeverozapada brzinom 10 m s^{-1} . Kolika je horizontalna komponenta gradijenta tlaka u toj točki i u kojem je smjeru, ako je gustoća zraka na toj visini $\rho = 1.1 \text{ kg m}^{-3}$?

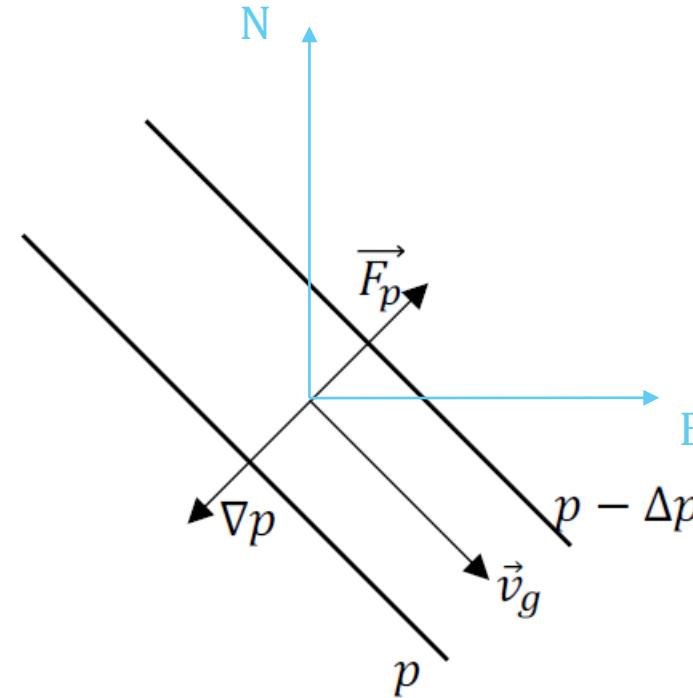
Rješenje:

n komponenta jednadžbe gibanja

$$\underbrace{\frac{V^2}{R}}_{= 0 \text{ jer } R \rightarrow \infty} + fV = -\frac{1}{\rho} \frac{\partial p}{\partial n}$$

$$fv_g = -\frac{1}{\rho} \frac{\partial p}{\partial n}$$

$$\frac{\partial p}{\partial n} = -\rho fv_g = -\frac{1.3 \text{ hPa}}{100 \text{ km}}$$

- smjer gradijenta tlaka (∇p): prema jugozapadu
- smjer sile gradijenta tlaka (\vec{F}_p): prema sjeveroistoku